

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHÁZ:

Debreczen, Főér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

A mellőzött Debreczen.

— május 5.

Beavatott, a kormányhoz közel álló forrásból jelentik, hogy Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter két új egyetem fölállításának tervével foglalkozik. — A miniszter álláspontja szerint a felsőbb oktatás kérdését csak új egyetemek szervezésével lehet megoldani s a miniszter éppen ezért Pozsonyban és Kassán igyekszik a jogi főiskolákat egyetemekké átszervezni.

Ez a terv, amelyet a miniszter Pozsony és Kassa városok vezetőinek tudomására is juttatott, megvalósítása akar lenni Berzeviczy Albert azon éveken át hangoztatott álláspontjának, hogy az új magyar egyetemek székhelyeinek Északmagyarországon kell lenni. Berzeviczy véleménye szerint ugyanis a nemzetiégi vidékek közepette kell egyetemek által kulturális góczpontokat létesíteni és erre legalkalmasabbnak látja Kassát és Pozsonyt, amelyeknek érdekei mellett már évekkel ezelőtt röpiratokat irt.

Berzeviczy azonban jelenleg nem sárosmegyei gentry s mellékesen kulturpolitikai röpiratíró, hanem Magyarország közoktatásügyi minisztere. Mint ilyennek természetesen az ország érdekeit kell

szem előtt tartani, nem pedig a maga sajátlagos érdekeltségének céljait előmozdítani. Akkor tehát, amikor Berzeviczy ezt a tervet fogantatni akarja, tudatosan elmellőzi mindazokat a helyes törekvéseket, amelyek eddig az új egyetemek fölállítására irányultak. S amikor Tisza István gróf teljes súlyával s befolyásával a debreczeni egyetem ügyét igyekszik előmozdítani, addig másrészt a közoktatási miniszter északi megyének tesz szíveséget. Helyi s kormánypolitikai szempontokból akarják elintézni ezt a fontos s nagy nemzeti kulturális ügyet, amelylyel pedig csak országos s nemzetpolitikai szempontból volna szabad s illenék foglalkozniok.

Az északmagyarországi két egyetem terve nemcsak szóbeszéd, hanem a megvalósítás elé teljesen előkészített munkálat. Pozsonyban és Kassán is van jogakadémia, a mellé tervez bölcsészeti, illetőleg theologiai fakultást Berzeviczy s az így keletkezett új intézetekkel óhajtja elintézni a harmadik, sőt a negyedik egyetem ügyét. A pozsonyi egyetem létesítését a legmagasabb helyről kívánják megvalósítani s a trónhoz nagyon közelálló, jelenleg Pozsonyban lakó magasrangú személyiség hangsúlyozza leginkább Pozsony érdekeit. Kassa mellett

pedig a főpapi kar tör lándzsát, amely ekként a katolikus jellegű egyetemet véli megvalósíthatónak s természetes, hogy ennek megvalósításával Berzeviczy bizonyos mértékben paczifikálni óhajtja a maga egyéb terveire nézve a felekezeti ellenzéket.

Berzeviczy természetesen bizzik abban, hogy terve a képviselőházban, ahol egyrészt a kormányt minden tekintetben föltétlenül támogató, másrészt pedig a törekvést felekezeti szempontokból megítélő képviselők elég szép számban vannak s így a reménység a többség által szentesíthetőnek is látszik. Olyan színesen, hangzatosan és nemes mázzal lehet előterjeszteni ezt a dolgot, hogy szinte örömet fog kelteni a kormány cselekedete.

Azzal azonban, hogy ezáltal a magyar faj érdekei arcul vannak csapva, nem igen törődnek. Elismerjük és méltányoljuk Északmagyarországnak az egyetemhez való jogát, ámde amikor viszonyaink egyelőre alig engedik meg újabb két egyetemnél többnek fölállítását, akkor méltán előtérbe nyomul a kérdés, hogy mi lesz Debreczennel?

Debreczennek az egyetemért folytatott küzdelme ugyis természetes módon kicsap a helyi érdekel-

A suttogóknak.

Csak egy-két szót ha szól sz velem:
Már suttoznak, nevetnek,
Ha csöpp kacso dat megfogom:
Azt mondják, hogy szeretiek.

Hs, bármi ritkán, olykoron
Te véled együtt látnak:
Már tüstént ajkáról-ajkra jár,
Hogy vég nélkül imádlak.

...Hát még ha azt is sejtenék
Vagy tudnák a bolondok,
Hogy nálunk mennyivel különb
A nő, kiért rajongok!...

Ámon Ottó.

Fekete szemüveggel.

Azért szeretjük az életet, az tart vissza
annyi elszánt öngyilkosjelöltet a haláltól,
hogy annyiféle az élet. Nem annyiféle

ahány ember van, de annyi, ahány fajta szemüveggel nézzük.

A szerelem problémájára eredeti, de aranyos meghatározást irt a mi színmagyar poétánk Gárdonyi Géza, mély szántásu regényében. *)

"A szerelem az az ostoba állapot amikor kettőt összehajteg harmadik, aki nincs de lenni akar. Amíg fiatalok vagyunk, nem tudunk erről; a szerelem szentség nekünk, a nő édes titokkal teljes gyönyörűség. Azt hisszük, azért vonzódunk hozzá, mert gyönyörűség. Pedig azért gyönyörűség, mert a harmadik, aki nincs, de lenni akar. az borít tündérsüveget az én szememre. És az ő szemére. Hogy egymást búbájosnak lássuk és így összehajtsón bennünket. Összehajtsón tüskön-bokron át; rangon, szemérmén, nevelésen, bűnön; erényen át, hogy ő, aki nincs, lehessen."

Itt is a szemüvegtől függ minden; de

*) Gárdonyi G.: Az a hatalmas harmadik.

Regény.

most tegyük le rövid időre azt a búbajos, aranyos szemüveget és vegyük fel egy pilanatra a másikat, a zordat, a sötétet, amelylyel a jelenleg élő legszellemesebb osztrák író Max Nordau világít be, (ahogy bele lehet világítani egy sötét szemüvegen át) az egész emberi életnek a mélységébe.

Max Nordau Párisban él. Magyarországi születésű, zsidó és németül ir a bécsi Neue Freie Pressebe. Látjuk ebből, hogy eléggé internacionalista; szelleme a Heine-éval rokon, de mindennekfelett modern. Rangkülönbséget nem ismer az eszmék birodalmában, agyában szállásra talál az elismert régi, szép gondolat is — de különösen gondolzza ott a hajléktalan, vándorló, kóbor, szép eszméket. Ez az ember legmélyebben fogja fel a szociálizmust, de szeretetéből, lelkesedéséből enged át egy szikrát a nálunk annyira népszerűtlen zionista eszmének is.

Az Osztrályságról szól husvéti cikke, amelyet Párisból ir a N. Fr. Pr.-nek.

"A híres „hóhérokna" be kellene lát-

Olcso bevásárlási forrás **Glück Ede férfi-, női- és gyermek-czipő** aruháza.

Kalap- és uri-divat különlegességek nagy választékban.

DEBRECZEN, Piac-utca 2 szám alatt, — (kistemplommal szemben).

ság köréből. A debreczeni egyetem az Alföldön lakó magyar faj szükséglete, eszköz magának a magyar fajnak megerősítésére. Először mi magyarok legyünk erősek, azután pedig erőnknek súlyával, izmainknak vaskosságával tegyük magyarrá a nemzetiségeket. Debreczen pedig, mint az ország harmadik városa, valóban első sorban s mindenek fölött hivatott arra, hogy érdekei semmi „jól megfontolt régi álláspont” kedvéért sutba ne dobassanak. S igen jelentékeny mértékben érthetetlen előttünk ez a tervezgetés akkor, amikor éppen Debreczen hajlandó a maga nagy áldozatkészségével az új egyetem ügyét legjobban előmozdítani.

Az, hogy Tisza kormánya az északmagyarországi két egyetemi ügyét mozditja előre, másként nem akadályozható meg, mint az által, hogyha ez a város már eleve tiltakozik eme a nemzeti érdek ellen való cselekedettel szemben. Tisza természetesen a felsőbb nyomás folytán a maga jószántából nem változtathat ezen a terven, ámde bizodalunk van, hogy a parlament keresztül huzza ezeket a számításokat.

A debreczeni egyetem az Alföld elsőrangú, el nem odázható, rögtön megvalósítandó érdeke. Ha Berzeviczy és a Tisza-kormány ajándékozni akar, ám tegye meg; ha fontosabb előttük a létérdek és az egyéni politika követelése, mint a nemzet jövője, ám kíséreljék meg tervük végrehajtását. Debreczennek a jogos követeléseért nem

nők, hogy az állítólag egyedüli államfenntartók és a szocializmus harcában nem jog és jogtalanság, jó és rossz alkotás és rombolás állanak egymással szemben, hanem két különálló társadalmi osztály, — amelyek jogának ugyanaz a természete és ugyanaz a forrása, tudai illik az erő — akarja kivívni a maga felsőbbbségét.

Azoknak a fejleményeknek, amelyeket mi látunk napról-napra, amelyekre példa a legutolsó általános munkássztrájk is, szükségképpen kellett bekövetkezniök. Amint a nagyipar megszületett, ki kellett alakulnia a bér munkások osztályának is. Természetes az is, hogy az új osztály mindjárt meg is kezdte a harcot az uralomért.

Osztály és osztály állottak egymással szemben, mióta a világ-világ. Az uralmon levő osztály soha egy jótányit nem engedett a maga jogaiából — önszántából. Ha engedett, tette a maga érdekében. Urak voltak és szolgák. Az urak parancsolni törekedtek, a bennük élő óhajokat, vágyakat iparkodtak kielégíteni. A szolgák lázongtak, gyűlölték az urakat és engedelmeskedtek.

Harcjelöltek elnyomottak, világ proletárjai, ez a ti sorsotok. Soha önszántából, szeretetből egy osztály a maga eljogairól le nem mondott. Ti se mondanátok le.

Háboru volt és háboru lesz, pardon nélkül, kimélet nélkül, az idők végtelenségéig

Ez az igazság! A többi hazugság! Káprázat, csalódás a napsugár, a virágillat, madárdal — szerelem! És adjátok ide mégis azt a rózsaszín szemüveget, oly jól esik festett egékbe nézni.

Balkányi Béla.

kell könyörögni és kérni, mert az igaz ügynek győzedelmeskedni kell. S a parlamentben kell, hogy legyen az ország érdekeinek olyan szószólója, akinek előbbrevaló a nemzetnek és az ország második városának sorsa, mint a kormányhoz való tántoríthatatlan és kipróbált hűség.

Thaly Kálmán tábora.

— A debreczeni küldöttség Thaly Kálmán tábora. — május 5.

A debreczeni vörös toronyból Rákóczi harangjának tompa zúgását délibábos puszták végtelen rónájára hordja a vaszi szellő.

Hazaszeretet örök szent zsolozsmája; a szabadság harcra hívó riadója; honért, szabadságért vértanu halált halt vagy messze idegenbe bujdosott dicső hősök szelleme szólal meg e dühörgő hangokban. Mintha tárogató sikoltó hangja riadna, mintha Rákóczi rézdobjának panaszos pergése szólna; mintha a rodostói tenger hullámainak háborgása zúgna.

Ezt magyarázza az élőknek: értse meg, aki hallja.

Mikor pedig holtakat kísér örök utjukra a bus harangszó, mintha hangosan hirdetné a Rákócziak jelmondatát: „Non est currentis, nepue volentis, sed miserentis Dei.” (Nem törekvő, nem akaró örül, csak akin az Isten megkönyörül.)

A magyar haza legmagyarabb városának, a kálvinista Rómának szabad polgárai áhitatos tisztelettel hallgatják a hangokat; soha nem szűn szeretettel és hálával csüggenek a Rákócziak áldott emlékezetén s közöttük él és munkálkodik a magyar történelem legragyogóbb alakjának, II-ik Rákóczi Ferenc fejedelemnek holta után is éber, dicsőséges szelleme.

Az összes magyar városok közt Debreczen szab. kir. város volt a legelső, mely Rákóczi szabadságharcának kétszázados évfordulója alkalmával a Rákóczi Ferenc fejedelem emlékének szentelt lélekemelő hazafias ünnepélyek sorozatát megnyitotta.

A múlt év derakán tartott diszközgyűlése II. Rákóczi Ferenc fejedelemnek emlékének volt szentelve; s e közgyűlés egyik határozata volt az is, hogy a Rákóczi korszak nagyérdemű történetíróját Thaly Kálmánt, Debreczen város I. kerületének több évtized óta állandó bizalommal újra meg újra megválasztott országgyűlési képviselőjét, egyhangulag és nagy lelkesedéssel Debreczen sz. kir. város diszpolgárává választotta.

Most nyújtotta át a város tisztelegő küldöttsége a diszpolgári oklevelet az ünnepelt képviselőnek; lélekemelő szép jelenet volt a délibábok városának deli polgárait látni, amint körülvették az ősz kuruczot; valóban méltók egymáshoz Debreczen és Thaly: Rákóczi városa és Rákóczi lánglelkű historikus.

Pártkülönbség nélkül vettek részt e küldöttségben Debreczen legkiválóbb polgárai, bebizonyítva ezzel, hogy Rákóczi szelleme, szellemének felébresztője, a magyar közélet osztatlan tisztelettel környezett ősz alak előtt leomlanak a pártok elválasztó falai s tanuságot tévén arról a határtalan

szeretetről, melylyel az ősz tudós és hazafi iránt a magyarság ezen ősi várának most békés polgári munkában szorgoskodó hadi népe viseltetik. Pedig akit ez megszeret meg van az szeretve.

A tisztelegő küldöttség.

Délelőtt tíz órakor vonult a debreczeniek deputációja a Pannónia-szállóból Thaly Kálmán üllői-ut 4. szám alatt levő lakása elé. A hosszú kocsisort, melyen a nagy magyar alföld egészségtől piros fiai foglaltak helyet, rokonszeves kíváncsisággal szemlélte a fővárosi járó-kelő közönség. S mikor megtudták, hogy ezek debreczeniek, akik Thaly Kálmánt jönnek ünnepelni: tetszészaj és meleg üdvözlés fogadta őket mindenfelé.

A küldöttség tagjai következők voltak: Kovács József polgármester, Vecsey Imre főjegyző helyettes polgármester, Király Gyula, Szabó Kálmán tanácsnokok, Roncsik Lajos főszámvévő, Aczél Géza főmérnök; a városi törvényhatósági bizottság tagjai közül Puky Gyula volt főispán, nyugalmazott királyi táblai elnök, Bakonyi Samu, Benedek János országgyűlési képviselők, L. Nagy Bálint, Polgári Bálint, dr. Kemény Mór, Polgári József, dr. Fejér Ferenc, továbbá Bakény Péter, Dávidházy Kálmán és Székely Imre lapunk felelős szerkesztője.

Kovács József polgármester beszéde.

Mélyen tisztelt polgártársunk, barátunk!

Debreczen szab. kir. város polgársága lelkében még ma is élénk emlékezetében él s örökre felejthetetlen marad az a magasztos ünnepély, melyet II. Rákóczi Ferenc fejedelemünk szabadságharcának kétszázados évfordulója alkalmából az elmúlt évben tartottunk.

Hálás emlékezetünkben él s örökre, kitörölhetetlen betűkkel van szívünkbe vésvé a nagy fejedelem fenséges alakja, ki életének tündöklő példájával megmutatta, hogy kell szeretni a hazát és a szabadságot.

Te voltál az, t. barátunk, ki a Rákóczi-korszak porlepett aktáiról felebbentette a feledés fátyolát, ki lelkiismeretes történetírói kutatásaiddal mintegy a sirból ástad ki s varázsoltad elénk e nagy korszak tündöklő hőseit s ezek közt a legnagyobbat, a legdicsőbbet: Rákóczi Ferenc fejedelemünket.

Régóta tisztel és megbecsül téged ezért a mi városunk igaz magyar népe s te újra meg újra olyan érdemekkel tetézed eddigi nagy sikereidet, amiket a nemzet soha feledni nem fog s melyet már az uralkodó is elismer.

A te bölcs és hazafias lelked megnyilatkozásának munkája volt a parlamenti béke helyreállítása: a te érdemed első sorban az, hogy a mi nagy fejedelemünk messze idegenben hamvadó porai visszatérhetnek nemsokára az édes honi földre. Debreczen sz. kir. városnak törvényhatósága egyhangulag s nagy lelkesedéssel meghozott határozatával tégedet diszpolgárra választott meg s mi azért jöttünk, hogy e diszpolgári oklevelet, melynek munkája teljesen a debreczeni iparművészet terméke, teneked átadjuk.

Fogadd ezt tőlünk oly szeretettel, mint mi adjuk. Elj sokáig a haza javára boldogul s szeress bennünket, debreczeni polgártársaidat ezután is!

Thaly Kálmán válasza.

Igen tisztelt barátaim!

Akik ösmerik azt a régi benső viszonyt, mely engem Debreczen városához, s annak derék polgárságához fűz, azoknak nem kell bővebben eszetelnem, mily jól esett az én lelkemnek, midőn tavaly márczius 27-én az a nagy megtiszteltetés ért, hogy az Alföld szíve, az ország legmagyarabb városa, melynek neve örökre kitörölhetetlen betűkkel van bevésvé a Rákóczi-korszak történelmébe, engem abban a legnagyobb polgári

kiütetésben részesített, hogy éppen a Rákóczi Ferencz fejedelem emlékezetének szentelt diszközgyűlésen diszpolgárává választani méltóztatott.

Az az ünnepély, melyre tisztelt barátom, az Önök kitűnő polgármestere hivatkozott, méltó volt Debreczen város polgáraihoz, a komáromi Csipkés Györgyök és Doboziak utódaihoz.

Debreczen város volt annak idején a legeslegelső Magyarország összes nagy városai között, mely a felkelő kurucok előtt kapuit megnyitotta s maga is csatlakozván az örök nevezetességű mozgalomhoz, édesanyja lett a Rákóczi szabadságharcának. Innen intézte díszes fejedelmünk első fohászát a seregek urához, istenéhez: e város nyomdájában készülték a Rákóczi hadi parancsai s ez a város tárta ki szerető, gyógyító karjait az első csaták sebesültjeinek ápolására.

Kétszáz évvel később ismét Debreczen város volt a legelső, mely a zászlóbontás évforduló napján ünnepet szentelt a nagy idők emlékezetének. Debreczen példáját követték aztán Kassa, Késmárk, Kolozsvár, Érsekújvár s a többi történelmi nevezetességű városok, melyek neve Rákóczi szabadságharczával össze van forrva.

Jól esik nekem, ki a Rákóczi-korszak nagy ideáljaiért 42 esztendőn át csekély erőmhez mért legnagyobb igyekezettel dolgoztam, ezekre az ünnepélyekre visszagondolnom. Munkálkodásom legszebb jutalmának tekintem azt, ha a Rákóczi-kultusz felköltésében csak egy parányi részem is lehetett.

Legutóbb a képviselőház márczius 8-iki ülésén, mikor a Rákóczi hamvainak hazaszállítása szóba került, épen arra voltam bátor hivatkozni, hogy 42 éves történetirői működésemmre azt tenné fel a legszebb koronát, ha sikerülne még elérnem, hogy az én uram és fejedelmem hamvai visszatérhessenek a haza földjére. Nem gondoltam ekkor, hogy ez az óhajításom így hamar megvalósulhasson.

Az isteni gondviselés adott egy pillanatot, mint ahogy ezt külföldi obszerválók is megjegyzik felőlünk, kik történelmünk néha esodás mozzanatait figyelemmel kísérik; adni is szokott épen a legválságosabb pillanatokban, amikor a magyar Góeniusz megmenti az országot a veszedelemtől.

Ilyen volt a márczius 10-iki parlamenti békejelenet.

Ezekről jegyeztes meg az osztrák Chlumetzky, hogy ez az, amit ők nem értenek, hogy az utolsó, legválságosabb pillanatokban ezek az emberek (már mint mi magyarok) ily magaslatára tudnak emelkedni a helyzetnek.

Az én békitő szavam kiáltó szó lett volna csak a pusztában e Góeniusz segédeme nélkül. Csakis így jöhetett létre 24 órának egy 24-ed része alatt az, amit mástól esztendő kinos vergődése nem volt képes megteremteni: a parlamenti béke s ezzel együtt a szólásszabadság megmentése. Hálás vagyok az isteni gondviselés iránt, hogy én lehettem ennek az ügynek szószólója, nem dolgozott az én lelkemben semmi más titkos erő, csak a hazafiság ösztöne, mely illik is hozzám, mint a legmagyarabb város I. választókerületének képviselőjéhez.

Már akkor, a képviselőház folyosóján volt szó arról, mivel lehetne ezt a tényt velem szemben megfelelő módon viszonzni. Tudták, hogy én czimek, rangok, kitüntetések után nem ábítódom s ha életemnek van valami vágya, azok közül egyik leghőbb a Rákóczi hamvainak honi földön való viszontlátása.

S ami akkor tervezetés volt, ma a megvalósítás stádiumába jutott.

Megteremtette ezt az alkotmányos király legmagasabb elhatározása.

Olyan királyi tény volt az, midőn a király meghajtotta királyi lobogóját Rákóczi előtt, mint az, mikor 1867-ben a százezer aranyat tevő koronázási ajándékot azoknak a honvédeknek adta, kik fegyverrel harcoltak ellene s így vették be tőle Budavárát.

A király megpecsételte a nemzet akaratát. A király felül áll a pártokon. Rákóczi Ferencz fejedelem emléke is felül áll a pártokon; és én bőven meg vagyok jutalmazva, hogy ebben az én csekély erőmnek is munkás része lehetett.

23 éve van szerencsém képviselni Debreczen város I.-s kerületét az országgyűlésen. Hívtak azóta többfelé, marasztalt régi kerületem a Ferenczváros, de én már mig élek, mig erőm bírja s mig Önök velem rendelkezni jónak látják, megmaradok az igazi magyar szívek szereteténél.

Fogadják e díszes oklevél átnyújtásáért is hálás köszönetemet, jól esik ez nekem, mert szeretettel iparkodtam kiérdemelni s tudom, hogy szeretettel nyújtja ezt felém.

Sok változott az idők folyamán, csak az én nagyrabecsülésem nem változott Debreczen iránt.

Életem végéig drága kincs gyanánt őrzöm meg e diszpolgári oklevelet, mint az Önök sze etetének szimbolumát, munkás polgár kezek nyújtják ezt a polgári munka emberének én úgy igyekszem ezt megbecsülni, megszolgálni, hogy ez a haza legmagyarabb városának soha szégyenére ne váljék.

A beszéd végén megható volt, midőn az ősz Thaly sorra kezet szorított a küldöttség tagjaival.

Délben lakomára gyűltek össze a debreczeniek a Pannonia külön termében. Felköszöntöket mondtak Vecsey Imre főjegyző Thalyra, Thaly Kálmán a debreczeni polgárokra, kiknek okossága és hazafisága minden kőfálnál jobban megvédte városunkat a századok viharában, továbbá azon egyetértést és összhangot méltatva, mely Debreczen város polgárait a nagy igazságok és eszmények kultuszában pártkülönbség nélkül egyesíti.

Bakonyi Samu Thaly Kálmán régi jó barátjáért, Bekény Péterért üritett poharat.

A társaság vidám hangulatban a késő délutáni órákig együtt maradt.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Egyházmegyei közgyűlés.

— május 5.

Ma délelőtt tartotta meg az alsószabolcs—hajduvidéki egyházmegye a múlt hónap 28-áról elmaradt gyűlését.

Az ülésnek, mely a vármegye székházának nagytermében folyt le, egyházi részről Zsigmond Sándor bősziroményi esperes, világi részről Lengyel Imre voltak az elnökei. Megjelent a gyűlésen az egyházmegye mintegy 40 lelkésze és sok tanítója.

A megjelentek igazolása után dr. Baltazár Dezső, a közgyűlés jegyzője jelentést tett a távollévőkről.

Azután a balmazújvárosi lelkészválasztást vették tudomásul.

Majd a vasárnapi káté és bibliamagyarázat tárgyalása után azt határozták, hogy megakadályozzák a jövőben a gyermekeknek a temetéseken való éneklését, mint az a kisebb városokban és falvakban szokás.

Számos egyházi és iskolai fontos dolog megbeszélése után az egyházmegye pénzügyeire vonatkozólag hoztak határozatokat.

Tárgyalás alá vették az új énekes könyveket is. A gyűlés kimondotta, hogy az új énekes könyveket nem fogadja el, hanem szükségesnek tartja a régiéket átjavítását, melyhez függelékül óhajtja csatolni az új énekes könyvekből kiválasztott megragadóbb énekeket.

A gyűlés délből ért véget.

Délután 3 órakor az egyházmegyei biróság tart ülést.

Elmaradt presbiteri gyűlés.

A tegnap délutánra hirdetett presbiteri gyűlés, mint mindegyik, amelyet hétköznapra hívtak össze, részvétlenség miatt elmaradt és vasárnap délelőtt 10 órakor — valószínűleg nagyobb érdeklődés mellett — tartják meg.

Verseny imádkozás. A hittanszaki önképző társulat tegnap este tartotta meg versenyimádkozó ülését. A versenyben 11 hittanhallgató vett részt. Az I. díjat Kónya Gábor, a másodikat Jakab Lajos hittanhallgatók nyerték, de a többiek is dicséretet érdemelnek szépen előadott imádkozásukért.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Csütörtök, Szoyer Ilonka vendégfelléptével „B” szünetben, rendes helyárrakkal Nebántsvirág, operett.

Péntek, Szoyer Ilonka bucsufelléptével, általános bérletszünetben, rendes helyárrakkal Denevér, operett.

Szombat, először: Rejtett boldogság színmű.

Vasárnap délután, Egyenlőség fantázia. Vasárnap este Liliom Klári, népszínmű.

Márka elment!

*Falunk végi „Grand Caffeban”
Nem szól már a Muzsika,
Az a kis lány, szép Márikánk
Nem jön már a fonóba.*

*Csillaghullás volt a héten,
Csillag hullt le az égen.
Jó Márikánk, szemünk fénye, —
Elment — a temetőbe.*

Szalai Károly.

Szoyer Ilonkánál.

Debreczen város közönsége megittasult attól a lélekig ható őszinteségtől és meleg, közvetlen művészetétől, mely a Szoyer Ilonka lelkéből és isten áldotta művészetéből sugárzott ki. Szoyer Ilonka vendégjátékának bizonyára senki sem örül jobban, mint maga a labgimnasztikával és köznapi riszálásokkal oly súlyosan kompromittált muzsika! A hályog leesik szemünkről és megsavanyodott szájunkszéléről tiszta lehetet párolg, mert nem a korlátolt italmérés butte-

liás üvegjeinek a lőrését, — hanem az igaz művészetet hitelesített isteni nektárját szűrőcsölgöttük, mohón és igazi lelki gyönyörűséggel...

Ugy látszik a „Debreczen“ szerkesztősége is érezte ezeknek a művészet-történeti pillanatoknak a jelentőségét és interviút kívánt ebből az alkalomból. Igaz és őszinte szöveget kívánt hallani az életben is attól a nőtől, aki arról a néhány szál deszkáról hussal, vérrel és ideggel a legnagyobb fanatizmussal és legpazarabb bőkezűséggel ontja a művészi szép, csodás és ritka igazságait.

Felkért hát engem a redakció, azon egyszerű és helyes okból, hogy mint a pályáján kontárkodó egyén, több intimitást válthatok ki belőle, mint a „cibill bötü hiénák!“

A redakció okosan gondolkodott, de nem találóan. Mert a Szoyer Ilonka lelke oly nemes és általánosan emberi kincsesház, hogy vallás- és rangkülönbség nélkül minden halandó számára egyformán nyitott könyv.

— Mondja Ilonka, miért játsza a Bob herceget?

— Azon egyszerű okból, mert a Huszka muzsikájának igazi interpretálása komoly embeccióját képezheti bármely operanékesnőnek is. Ennek a muzsikának van stílusa.

— Hát akkor hogy lehet, hogy a zenei analfabetizmus eldorádós korában mégis olyan szenzációs sikere volt?

— Ja, hisz nemcsak zene van ebben a darabban, hanem részeges udvarmester, meg czirokseprű is. És őszintén megvallom, sok fájdalommal néztem a seprűszálhasogatás diadalát a muzsika fölött. Különb is a magyar művészet tragikuma a magyar lélek fogékonyasága. Mert merő lehetetlenség, hogy a magyar közönség szívesebben akceptálja a lábakkal kifejezett fizikai negativitást, mint a lélek magasabb pozitívitást. Csak hogy miadig az előbbivel traktálják. És ami ennek nyomán fakad, az nem lehet tetszés — legfőleg csak megalkudás.

Kerassuk fel a magyar közönség lelkét — s, ép úgy magunk mellett fogjuk találni, amint most magunk mellett találjuk a köznapit érzékiséget, mert most a színművészet azt keresi.

— Hogy érzi magát az operánál?

— Jól, mert Magyarország térképén ez az épület az igazi európai pont.

— Soká szándékszik ott maradni?

— Nem! Tanulni akarok. Kimegyek külföldre — de nem a külföldre, hanem Magyarországra. Meg akarom tanulni azt, — amit még nem tudok — hogy aztán odarakhassam a hazai művészet egyetlen boldogító és üdvözítő oltárára.

— No, Isten önnel, Szoyer Ilona! maga nő-neme ellenére szokatlanul okos és alapos. Istenem, de jó volna, ha a magyar színjátszás deszkáin sok olyan lélek hirdeténe a magyar szó és magyar dal apostoli igéit. Mennyivel simábbak, mennyivel gyalultabbak lennének azok a deszkák...

Sebestyén Géza.

Szoyer Ilonka vendégjátékai.

II.

(d) A publikum csökönysége nem tört meg az általános bámulaton, amelyet az első Bob este azoknál keltett, akik ezt végignézték.

Érthetetlen, hogy az emberek, akik közel harminczszor hódoltak a Huszka darabjában a lábművészet muzsájának, nem jönnek el akkor, mikor a valódi operett szellemében megjátszott Bob-ot láthatnának.

Hisszük és valljuk, hogy a Szoyer Ilonka alakítása a valódi, az igazi Bob herceg. Ujjáteremtette az eddig brettli fogásokkal megjátszott herceget, méltóságot nemességét, szívet, lelket kölcsönzött a mostanig korhely utcasuhancz alakjának.

Nemes, plasztikus játéka, tökéletes mimikája, mind egységes, művészi felfogását jellemzik. És az éneke, a csodás, aranyos hangja! Zúgó lelkesedés kelt minden egyes száma nyomán, amely a második felvonás végén őszinte és általános vastapsá fokozódott.

Míg a közönség templomi áhitattal figyelte minden egyes szavát, addig a partnerei a legnagyobb figyelmetlenséget tanúsították iránta. Elfelejtik ezek az urak, hogy Szoyer Ilonka vendégjátéka nem az az alkalom, hogy kopott mókáikkal a karzatot újra meg újra meghódítsák.

Különösen a kardalos urak üzték vigan kis játékaikat, akik elérték azt, hogy a művésznőnek második felvonásbeli duettjét meg kellett szakítania, míg a rend helyreáll. Elvárjuk, hogy ez a botrányos jelenet — habár az igazgató távol van — nem ismétlődik többé.

Hogy a zenekarról is megemlékezzünk, egyszerűen konstataáljuk, hogy lármás kísérete sehogysem illet ahoz a finom, művészi énekhez, amely a Szoyer Ilonka ajkáról fakad.

Nebántsvirág. Szoyer Ilonka, az aranyhaju énekesoda ma a Nebántsvirágban folytatja vendég szereplését. A bájos darab, minden idők legszebb francia operettje, amelyet nálunk olyan régen nem adtak, újabb alkalmat nyújt, hogy a bájos vendég gráciáját, finom játékát csodáljuk. A Hervé gyönyörű melódiái az ő ajkáról gyöngyszemekként perognak le. Hisszük, hogy a közönség zsufoolásig megtölti ma este a színházat, hogy gyönyörködjen a legszebb, a legpoétikusabb Denise de Flavigny-ban. Az operett többi szerepei jó kezekben vannak.

Csige Ilonka halála. Csige Ilonka halála általános részvétet keltett az egész városban. A tegnapi nap folyamán számosan fejezték ki részvétüket hozzátartozóinak és ugyancsak tegnap küldték el a koszorukat Kolozsvarra a debreczeni küldöttség, továbbá Makóék, a szintársulat tagjai. A szintársulat a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

Fájdalommal telt szívvel jelentjük, hogy szeretett pályatársnőnk Csige Ilonka rövid ideig tartott szenvedés után, ma Kolozsvarra elhunyt. Az élet tavaszán, művészetének virágzásakor érintette az enyészet fagyos szele, hogy bánatot fakaszson mindnyájunk szívébe. Megdöbbenéssel gondolunk arra, hogy az előbb még vigan csicseregő kis társnőnk ma örökre elnémult ajkakkal fekszik a ravatalon. Emléke sokáig élni fog közöttünk! Debreczen, 1904 május 3-án. A debreczeni szintársulat.

NAPI HIREK.

Öngyilkosság a Pallagon.

— május 5.

Fiatal, 23 éves ember akarta eldobni magát a könnyelműen az életet. Kulcsár Gábornak hívják és a pallagi gazdasági tanintézetben lakott, Ferenczy Ferencz ottani tanárnak volt az inasa.

Ferenczy tanár ma reggel a megszokott időben ment ki kerékpáron a telepre. Szobájába menve feltűnt neki, hogy pisztolya hiányzik. Inasát akarta kérdőre vonni, de az a csengetésre nem jött elő. Ferenczy a szobájába ment. Az ajtót nyitva találta.

A szobában iszonyu látvány tárult szeméi elé. Az ajtótól az ágyig a szoba padlója vastagon vérrel volt borítva. A revolver is a földön hevert. Kulcsár Gábor pedig ott feküdt az ágyon véresen, hörögve.

A homloka felett van a lösebb, melyből még akkor is jött a vér.

Azonnal behívta az épen ott levő dr. Czakov Zsigmond orvost, ki hevenyében beakötözte a sebet s intézkedett, hogy azonnal beszállítsák a kórházba.

Az asztalán egy levelet találtak, mely Ferenczy tanárnak szólt. A levélben ez volt:

Tekintetes Tanár ur!

Köszönöm a tekintetes urnak irántam való eddigi kegyes jóindulatát, amiért pártomat fogta a tekintetes tanár ur és bocsánatot kérek amiért ezen dolgot cselekedtem magammal, de nincs örömem az életben, jobb meghalni.

Alázatos szolgálója:

Kulcsár Gábor.

U. i. Kérem szépen a két mellékelt levelet elküldeni Eteleka nővéremnek és Kovács János barátomnak.

A levelek határozott, nyugodt és szép írásuak. Épen nem látszik rajtuk, hogy Kulcsár izgatott lett volna. A nővéremnek írott levélre rá van száradva a lövésnél kifreccscent vér.

Valószínű, hogy azért lett öngyilkos, mert valami állásra pályázott s a kérvénye tegnap érkezett vissza kedvezőtlen válasszal.

Kulcsár most élethalál közt lebeg.

— **Elmaradt tanácsülés.** A mai rendes tanácsulást Kovács József polgármester és Vecsey Imre főjegyző távolléte miatt elmaradt. A polgármester és főjegyző Budapesten tartózkodnak és a miniszteriumban a várost érdeklő több fontos ügy elintézését sürgetik.

— **Szabad a kávéházak elé asztalokat helyezni.** Nemrég az összes helyi lapok szóvá tették, hogy a városi tanács betiltotta, hogy a kávéházak elé asztalokat helyezzenek el. Mint most illetékes helyről értesülünk, a tanács ilyen betiltó határozatot nem hozott, csupán szoba került ez az alkalomból, hogy Márkus Jenő a Dreher sörcsarnok tulajdonosa engedélyt kért, hogy a sörcsarnok előtt asztalokat helyezhessen el. Ez alkalommal a főmérnök vetette fel az eszmét, hogy a többi kávéházak előtt sem kellene megengedni az asztalok elhelyezését. A tanács nem fogadta el a főmérnök indítványát, csupán csak azt határozta, hogy a főmérnök és főkapitány tegyenek jelentést arról, hogy nem hátrányos-e a közlekedésre az asztalok elhelyezése a járdán. A tanács határozata ezt mondja csupán, így tehát szabad most is az engedéllyel bíró kávéháznak kávéházaik elé asztalokat kirakni.

A női szépség

ápolására és fentartására legjobb a „Fáy Flóra féle arc-crém, mely egyedüli biztos és ártalmatlan hatású arczerem szeplo, májfoltok, vöröspattanások és mindennemű bőrtisztatlanság ellen. Egy tégey 1 korona, hozzávaló szappan szintén 1 korona.

Egyedül kapható: Dr. Róthschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznél, Debreczen, Kossuth-utca.

— **A Petőfi-Dalkör közgyűlése.** A „Petőfi-Dalkör“ Komlóssy Arthur elnöklése alatt 1904. évi május hó 8-án, vasárnap délután 3 órakor a városháza nagyteremében rendes közgyűlést tart. Tárnyak: 1. Jelentés az elmúlt 1903. évi működéséről. 2. Számvizsgálói jelentés az 1903. évi számadások megvizsgálásáról, a dalkör vagyoni állapotáról; — javaslat a pénztárnok, valasztmány és számvizsgálók felmentéséről és az 1904. évi költségvetésre nézve. 3. Pénztárnok jelentése a „Petőfi-Dalkör“ által 1901-ben alapított „Márczius 15.-ki alap“-ról, különösen pedig a legutóbb eszközölt gyűjtés eredményéről. 4. Az 1904. évre 3 számvizsgáló megválasztása. 5. Lemondás folytán megüresedett II-ik alelnöki s egyéb netalan megüresedő állásoknak egy évre választás utján betöltése.

— **Eihalasztott közigazgatási ülés.** Értesítem a városi közigazgatási bizottság tagjait, hogy az ezen hónapjára rendes ülés 5-ike helyett közbejött akadályok miatt 7-én, szombaton d. u. 3 órakor fog a szokott helyen megtartatni. Debreczen, 1904. május 2. Főispán ur megbízásából: Kovács József polgármester.

— **Marhavész Ujvároson Balmazújvárosra** a marhák között a ragadó száj és körömfájás járvány-szerűleg fellépett és ugyancsak antrakszban 21 marha elhullott. A kiütött vész miatt Balmazújvárost, továbbá Balassa és Szigeti nevű pusztákat zár alá helyezték.

— **Előjárósági ülés.** Az ipartestületi előjáróság holnap délután 4 órakor az ipartestület ülésstermében ülést tart.

— **Erdélyi Lili.** A kis színésznő, aki tegnapelőtt este csaknem szegény Tomcsányi Russi sorsára jutott, jobban van. Tegnap csaknem az egész szintársulat meglátogatta. Hosszabb ideig időzött a kis színésznőnél Szoyer Ilonka is. A kis Lili holnap már elhagyja az ágyat.

— **A kefégyári munkások sztrájkja.** Hatodik hete már, hogy a kefégyári munkások sztrájkba léptek. Ez idő alatt a folytonos egyezkedési kísérletek dacára mi sem történt. Mindkét fél erős állásfoglalása lehetetlenné tette a gyors kiegyenlítést. A tegnapi nap azonban, úgy látszik, meghozta azt a várva-várt fordulót, amely a kiegyezést remélhetővé teszi. A munkások ugyanis a tegnapi békéltetésen, melyen Vég Gyula főkapitány, dr. Polgár Zeigmond iparfelügyelő, dr. Kemény Viktor a gyárosok képviselője és 14 munkás vett részt, elejtették az eddigi 30 százalékos követelésüket s helyette a szakma szerinti béremelést fogják javaslatba hozni. A mai napra egy oly bérjáratmot állítottak össze, melyen minden egyes munka ki lesz tüntetve a régi bérrel és az újabb béremeléssel. Ezen az alapon a tárgyalások sokkal inkább biztatnak eredményre. És ha mindkét fél a méltányosság szem előtt tartásával indul a tárgyalásba, remélhetőleg kedvező lesz az eredmény.

— **Elgázolt 48-as honvéd.** Csonka József 86 éves öreg 48-as honvédet elütötte a vonat. A fűtőháznál jött át a sineken az öreg siket ember, mikor a 3 óra 26 perces budapesti vonat érkezik. A mozdonyvezető hiába fűtött, hiába adott ellengőzt, az öreg nem hallotta a vészjelt, a mozdonyt sem lehetett hirtelen megállítani és az öreg ember, ki annak idejében a golyók záporában, szuronyos rohamokban megmenekedett a haláltól, a vonat kerekai alatt hunyt el. A mozdony kerekai a jobb karját, vállát és a jobb háltántékát zúzta szét. A szerencsétlenségről értesítették a rendőrséget, honnan Szentpáli dr. és Fehér biztos mentek a helyszínre. A szerencsétlen véget ért 48-as honvéd összeszerelt hulláját a kórház boncztermébe

szállították, a vizsgálatot pedig megindították, hogy az öreg 48-as Csonka haláláért kit terhel a felelősség.

— **Uj iparos segédek.** A holnapjára ipartestületi előjárósági ülésen a következő 16 tanoncot avatják segédekké: Filep Imre csizmadia, Nagy Mihály cipőfelsőrész készítő, Birinyi Gyula asztalos, Kovács István kőműves, Józsa Sándor kőműves, Böcsi Róza női szabó, Porhammer József cipész, Hoek Margit női szabó, Tóth András hentes, Nánási András kőműves, Lefkovits Menyhért kefék, Juhász József csizmadia, Bácsi Sándor cipész, Nagy János kőműves, Nagy Mihály bádógos, Agyagos Mihály férfinabó. Sajnos, hogy a 16 új segéd közül egy sincs, aki arany oklevelet nyerne.

— **Találtatott.** Április hó 30-án találtatott 3 drb kules, mely a rendőrkapitányság bűnügyi osztályánál őriztetik, hol tulajdonosa kellő igazolás után átveheti.

— **K verte a kis fia szemét.** A családi veszekedésnek lett áldozata tegnap egy kis öt éves fiú. Miskei Ferencz, a Tisza-palota házmestere valamin összeveszett a feleségével és a szóváltás hevében felkapott egy játékpuskát s azt a feleségéhez vágta. Az asszony hirtelen félreugrott és a puskát az ott játszó kis fiúnak a szemét érte. A kis fiú eszméletét veszítette, a szeme kifolyt. Azonnal a kórházba szállították, a szülők ellen pedig folyik a vizsgálat.

— **Kóczé csak pár nap múlva játszik.** A ma és a holnap estére hirdett hangversenyt, melyet Kóczé Antal országhírű hegedű szólólista az Emkében tartott volna, csak pár nap múlva tartják meg, mert Kóczé sürgőnyt kapott, hogy kis fia nagyon beteg. És a híres cigány, meg a szép cigányasszony siettek a fővárosba, hogy beteg gyermeküket ápolják. De holnap, vagy holnapután okvetlenül itt lesz és teljes zenekarával az Emkében játszik.

— **A postaláda megint előkerült.** Az immár ötödször elveszett és négyszer megkerült postaláda immár ismét megkerült. A Bethlen-utczán egy kórakásban lették meg. Valószínű, hogy most már jobban megerősítik, nehogy holmi korhely éjjeli alakok ismét leszedjék.

— **Gyógyszerészek gyűlése.** A magyarországi gyógyszerészegylet XIII-ik járása tegnap tartotta városunkban az évi rendes közgyűlést és az orvos-gyógyszerészegylet helyiségében, hol a helybeli és több vidéki gyógyszerészek kivül részt vettek dr. Varságh Zoltán lapszerkesztő és Muzsa Gyula budapesti gyógyszerészek is. A gyűlés főtárgyát a Magyar gyógyszerészek nyugdíjintézete képezte, mely intézet a magyar gyógyszerészek áldozatkészsége folytán alig pár hó alatt oly tekintélyes tőkével rendelkezik, hogy áldásos működése máris biztosítva van. Elvben kimondta a gyűlés, hogy a debreczen—biharmegyei gyógyszerészegylet a vagyonát képező csaknem 12,000 koronát alapítványként a nyugdíjintézetnek adományozza oly kikötéssel, hogy ezen összeg jótéteményeiben első sorban debreczen—biharmegyei gyógyszerészek részesüljenek. Sok fontos tárgy elintézése után a jelen volt gyógyszerészek a „Bika“ éttermében gyűltek össze, hol Németh András valóban kitünő ebédje mellett késő délutánig együtt maradtak.

— **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kaupbejáratánál levő kirakatokban.**

TAVIRATOK.

(Érkezik d. u. 1/2 órakor.)

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Jókai állapota.

Budapest, május 5. A nagy beteg Jókai reggel 6 órakor könnyebben érezte magát. Feleségével pár szót beszélt s kérte, hogy nyissa ki az ablakot. Hat óra 40 perczkor orvosának azt mondotta, hogy jobban érzi magát és hogy dolgozni szeretne. Jókai étvágya nő. Felesége előtt azt a reményét fejezte ki, hogy holnap állapota annyira megjavul, hogy hust is ehetik.

Tíz óra 40 perczkor Korányi, Kétli egyetemi tanár és Jókai háziorvosa konziliumot tartottak.

A konziliumon megállapították, hogy a jobb tüdőben levő beszűrődés folyton nagyobbodik, ami a bekövetkezendő krízisnek föltétlen előjele.

Az orvosok ez alkalommal azt is megállapították, hogy a szív működésének megerősödését a betegnek óránként adott izgató szerek idézték elő.

Déli 12 órakor Jókai állapota rosszabbra fordult. Hőmérséke 38.6 volt.

Ugyanebben az időben Jókai lakása előtt udvari hintó állott meg, — amelyből Berzeviczy miniszter szállott ki. — A miniszter a király megbízásából és küldötteként meglátogatta a beteget és az orvosoktól kérdésközdött a beteg hogyléte felől.

Orosz-japán háboru.

Budapest, május 5. Londonba érkezett tokiói táviratok azt a hirt közlik, hogy a május 3-iki éjjeli tengeri ütközetnél a japáni gyujtóhajók elsüllyesztésével Togo japán tengernagynak tényleg sikerült a portarthuri kikötő szük bejáratát eltorlaszolni.

Tokió-ból jelentik: A hadügyminiszteriumba érkezett hivatalos jelentés megerősíti a portarthuri kikötő elzárását.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

— május 5

Készáru : változatlan.

Buza májusra	7.83—7.85
„ októberre	7.97—7.99
Rozs májusra	6.27—6.29
Rozs októberre	6.58—6.59
Tengeri májusra	5.02—5.03
Tengeri júliusra	5.17—5.18
Tengeri augusztusra	5.23—5.24
Zab májusra	5.20—5.21
Zab októberre	5.55—5.55
Repeze augusztusra	10.80—10.86

IRODALOM.

Nagy irodalmi esemény. Hosszu évek előkészületei után Eötvös Károly, a magyar széppróza nagymestere, végre befejezte azt a nagy munkáját, amelyet tőle nemcsak a magyar közönség, de a külföld is első sorban és méltán várt.

„A nagy per, mely ezer éve folyik és még sincs vége“

megjelent 3 diszes kötésben, hogy örök emléket képezze annak a megrengítő és világtörténelmi jelentőségre szert tett tragédiának, mely 22 évvel ezelőtt Magyarország földjén lejátszódott és melyből csak annyi dicsőség háramlott reánk, amennyit az Eötvös Károly nagy szelleme megszerzett a magyarságnak, azzal az 6 példátlan védelmével, amelylyel a felkorbácsolt szenvedélyek közepett elhárította egy igazságtalan ítéletnek létrejövetelét.

Ha már maga a vérvád, sötét időknek ezen gyászos maradványa, az egész művelt világ figyelmét Tiszaeszlár felé fordította,

mégis az akkor lefolytatott pernek jelentőségét Eötvös Károly szereplése biztosította első sorban, aki példátlan zsenialitással ezen összevissza kuszált bűnügynek minden szálát ki tudta bogozni és aki akkor bizonyult be minden idők egyik legnagyobb védőügyvédének.

A nagy per történetét a felmentő ítélet után is Eötvös Károlytól várta az egész művelt világ, mert csak ő volt hivatva azokat a rejtélyeket megoldani, melyek a per lezajlása után még fennmaradtak.

Eötvös Károly igazi nagy bölcsességét jellemzi az, hogy 20 évig várt, míg ezt az ő nagy ügyét irodalmilag feldolgozza és ezt a világra szóló eseményt a művelt közönség előtt feltárja, mert csak annyi idő eltelté után szűrődtek le az események az ő lelkében is úgy, hogy teljes objektivitással, szenvedélyektől menten, derült filozófiával magyarázhatja meg azokat az előítéleteket, melyeknek e per tulajdonítható volt.

Azt a tartozását, melylyel Eötvös Károly ezen ügyben való szereplése folytán a nyilvánosságnak tartozik, most röjja le, a midőn az egész ügy már a történelemé.

A nagyfontosságú mű ára 3 diszkóban 18 korona és 2 koronás havi részletfizetésre is szereshető meg a „Kazinczy” könyvkereskedő Részvénytársaságnál Debreczenben.

Állatvédők törvénykönyve. Az „Országos Állatvédő-Egyesület” ezen munka bővített III. kiadását most adta ki. Ez az új kiadás magába foglalja az állatvédelemre vonatkozó összes törvényes határozatok és rendeletek gyűjteményét, valamint az ezekkel összefüggő nevezetesebb állategészségügyi intézkedéseket is. Ezen munka továbbá többek közt tartalmazza a mezőgazdaságra nevezetesen hasznos madarak és emlősök teljes elnevezését feltüntető jegyzéket. Ezen állatok védelme a földművelésügyi miniszternek 1901 márczius 18. án 24.655. szám alatt kelt rendeletével biztosított. A munka érdemes szerzője K. Nagy Sándor pestvidéki kir. törvényszéki bíró. A 104. oltalt kitevő igen hasznos könyvecskének az ára 60 fillér. A munka kapható a fentnevezett egyesületnél, Budapest, VII., Nefelejts-utca 14. A 60 fillérnek akár bélyegben, akár utalvánnyal való beküldése ellenében a munkát bérmentesen küldi az egyesület a kívánt címre.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

— május 5.

Népes közgyűlést tartott a kereskedelmi és iparkamara ma, székháza nagyteremében. Ez most nyári szünete előtt az utolsó előtti. Szabó Kálmán kevéssel négy óra előtt nyitotta meg az ülést, formai dolgok elintézése után rá tértek a napirendre. Előadó Szávay Gyula titkár, jegyző dr. Redei Rezső segédtitkár voltak.

Elnöki előterjesztések.

A vasutasok sztrájkja.

Fájdalmas szavakban emlékezett meg az elnök ama nagy gazdasági kárról, melyet a vasutasaink sztrájkja az országnak okozott. Bejelentette a közgyűlésnek, hogy a sztrájk ideje alatt 5 nagy rokon testülettel karöltve táviratilag kérte fel a kamara gr. Tisza István miniszterelnököt a sztrájk minden uton való megakadályozására, jelentette, hogy a sztrájk megszűnése után a kereskedelmi minisztert üdvözölte a kamara, mit a miniszter szíves köszönettel vett tudomásul.

A titkári értekezletek.

Közölte az elnök a közgyűléssel, hogy a keresk. miniszter a kamarák titkárait hivatkozva egyszer szaktanácskozássra fogja összehívni miniszteriumába. Egy ilyen érte-

kezet már volt. A múlt hó 30. án. Itt a kamarailletékek, valamint a kamarák és közigazgatósági hatóságok közötti szorosabb kapocs létesítése volt napirenden.

Az új kamarai tag behívása.

Megemlékezett az elnök arról is hogy Megyeri volt kamarai tag lemondásával, a megüresedett tagságra Tóth István építész hívta be az elnökség.

A timár kisipar tökéletesbitése.

Jelentést tett továbbá arról is, hogy a keresk. miniszter a timár ipar tökéletesbitése céljából a cserezés legújabb módját közölte a kamarával, mit a kamara viszont a timárok figyelmébe ajánlott.

Miniszteri elintézkedések.

Tudomására hozta a közgyűlésnek Szabó Kálmán elnök azokat a miniszteri elintézkedéseket is, amelyek a hitelszövetkezet munkaszünete, a közösen folytatott iparüzletek, a fegyházi kosárfonás, a laczkonyhások iparigazolványa, a szőrfeldolgozó telepek szabályozása, a hadsereg terméyszállítási és a szolnoki ipari szaktanfolyamok és a szabólesi házaiások ügyében a kamarához a kereskedelemügyi magy. kir. miniszter intézett.

A kerületbeli szalmafonók.

Következett ezután a kerületbeli szalmafonók évről vizsgálati eredményének ismertetése, a tanfolyamok ugyanis kiváló eredménnyel zárultak s mintegy 11,000 koronába kerültek. Készült a 7 tanfolyamon több ezer kalap, néhány száz disztárgy.

Hajdumegyei telefonhálózata.

Ismertette az elnök továbbá a hajdumegyei telefonhálózat kiépítésének kérdését. S a megyei érdekeltségnek sürgető folyamódását. Azt a javaslatát emelte a közgyűlés határozattá, hogy e tárgyban a megye alispánjánál szorgalmazó lépéseket tesz.

A szatmári ipartestület.

Jelentette, hogy eddig Szatmáron ipartestület nem volt, de most megmozdult egy mozgalom. Ami az előjelekből ítélve sikeres leend. Konstatálta az elnök, hogy iparos érdekeink védelmére alakult eme autonómia szerve, a kamarának új feladatai megoldásába segítségére lesz s annak megalapításával iparosaink egy törvényes jogukkal élnek.

Bizottsági és folyó ügyek.

Végül jelentést tett az elnök a számvevő bizottság jelentése alapján a kamara negyedévi pénztári állapotáról s ráá tértek a napirendre.

(A közgyűlés folyik.)

Siketnémák felvétele.

május 5.

A Siketnémákat Gyámolító Debreczeni Egyesület az általa fentartott iskola első osztályába a jövő 1904—1905. iskolai évre 15 siketnéma növendéket vesz fel. Felvétel végett a 7—10 éves, bármily vallású és nemzetiségű, magyar honos siketnéma a fiukért és leányokért lehet folyamodni. Indokolt esetben azonban az egyesület 10 évesnél idősebb növendéket is felvesz. A kérvény fentnevezett egyesület igazgató-tanácsához címzendő s folyó évi június 20-ig a siketnémák debreczeni áll. segélyezett iskolájának igazgatóságánál adandók be. Személyes jelentkezés nem feltétlenül szükséges, azonban ha valamelyik növendékről csak felvétele után tudódnék ki, hogy siketnémaságán kívül valamely más, az oktatást akadályozó fogyatkozásban is szenved, az iskolából eltávolíttatik. Ezért kívánatos, hogy a szülők gyermekeiket előzetesen az iskola igazgatóságánál bemutassák. A kér-

vényhez — mely összes mellékleteivel együtt bélyegmentes — a következő okmányok csatolandók:

1. születési anyakönyvi kivonat, vagy keresztlevél;

2. a gyermek siketnémaságát igazoló tisztí orvosi bizonyítvány;

3. himmlöltási bizonyítvány;

4. hatósági kimutatás a családi és birtokállapotról;

5. egész segély kérése esetén szegényeségi bizonyítvány;

6. ha önköltségnek, vagy részben fizetőnek jelentkezik a növendék, kötelezővény arról, hogy szülei évenként — nyolcz éven keresztül — legalább 200 K ellátási és 20K taneszköz díjat, illetőleg a vagyoni tehetségükhez képest megajánlott tartásdíj-hozzájárulást pontosan megfizetik és gyermeküket a szükséges ruházattal ellátják. A kötelezővény az illető községi előjáróság azon hiteles záradékával látható el, hogy a magát kötelezettségének eleget tud tenni. A 2. és 4. számú mellékletek számára csak az iskola igazgatósága által díjtalanul megküldött nyomtatvány űrlapok használhatók.

A felvételnél előnyben részesülnek a Debreczen városi és hajdúvármegyei siketnémák, továbbá akiknek szülei az ellátási és taneszköz-díjat részben vagy egészben megfizetni képesek.

A felvett siketnémák nyolcz évi képzési idő alatt megtanulnak hangos szóval érthetően beszélni, írni, olvasni, számolni, vagyis mindazon ismereteket elsajátítják, melyek az életben való boldogulhatásra elengedhetetlenül szükségesek. E mellett a leányok kegyerüket megkeresni tudó varrónők képeztetnek ki, a fiuk pedig az ipari pályára előkészítetnek.

Debreczenben, 1904 május 1-én.

A Siketnémákat gyámolító debreczeni egyesület igazgató-tanácsa.

REGÉNYCSARNOK.

A boldogság.

— Francia regény. —

18

Csak kivételes esetekben kívánják meg tőlünk, hogy önmagunknak teremtsenek állást, a mi vagy szellemi erőfeszítést igényel, vagy folytonos kitartást a tanulásban. Mi az oka, hogy Mariánna ily kivételt akar képezni, hogy erre törekszik? Ő is érezné, miként én, azon titkos but, hogy nem tudta saját értékét eléggé hasznosítani? E baj a nőknél nem igen szokott előfordulni. A nőnek egészen más hivatása van. Hogy hü élettárs, hogy jó anya legyen, ez elég az ő dicsőségére, az ő boldogságára.

Kilencz órakor Mariánna megölelte André asszonyt, kezét nyujtá keresztatyjának s könnyedén felugrott Szuzon háttára, ki meg volt tanítva, hogy térdre ereszkedjék s még kisebb tegye magát urnője előtt. Kő és lovartól oly könnyűk voltak mindketten, hogy a vágatás zaja hallatszott a finom fővényen s csakhamar elenyészett az éj csendjében. Az est enyhe illatos volt.

Péter hosszasan maradt még a kert korlátjához dőlve, gondolatban kísérve Mariánát utján, áthaladva vele képzeletben, a kis tölgyerdőn, a virág balzsamot lehellő réten s a komor sziklaktól környezett tiszta patakon. A Mariánna szemével vélte látni e távoli tárgyakat s kedve telt benne oly bensős felindulást tulajdonítani neki, melyeket az meglehet nem is érzett.

A következő nap, szombat volt, heti vásár napja Faillban.

Bemenni a vásárba, habár semmi vásárolni valója sincsen is, rendes szokása a falusi embernek, legyen az ur vagy paraszt. Kedvencz gyűlhely ez számukra, hol találkozhatni mindazokkal, kikkel netán valami elintézni valójuk akad, itt vitatják meg a környékbeli újdonságokat is s határozzák meg a piaci árak értékét. Péter azért szokott eljárni, hogy olvasson hírlapokat. Hogy hatenként egyszer a közérdek színvonalára helyezze magát, ez elég volt oly ember részéről, ki egészen vissza akar vonulni a tevékeny élet küzdteréről.

Épp a „Zöldfa“ vendéglő előtt haladt el azon perczen, midőn behajtott oda azon kis jármű, mely a gyors kocsit pótolja e körövényen, midőn hirtelen egy szép ifjút lát kiszállni belőle s felé közelíteni: — Ime itt vagyok! én vagyok! kiáltott eleibe s egész barátságos bizalommal ölelte át nyakát. E szép fiu, herculesi termetével, mint rózsza, oly üde arccal s a legújabb divatu választékos egyszerű uti öltönyben, Gaucher Fülöp volt, ki megelőzte vasárnapra bejelentett érkezését.

— Ugy van, nagyon kedves barátom! ismétlé az érkezett, az André elképedt arcából azt olvasván ki, hogy ez nem ismerte őt fel, én vagyok Fülöp.

Péter csendesítőleg szakítá félbe a fiu szavait. — Nagyon jól felismertem önt, szólt halkított hangon, de semmi szükség nevért így kiabálni az egész utcának; ön oly ügyben jött ide, melynek sikerülte némi óvatosságot igényel. Tudja meg, párisi fiatal barátom, hogy vidéken legelső ok a megbukásra, ha az ember terveit világ elé tárja.

— Legelőbb is: ön nem fog sz egész városon keresztül vonulni társaságomban. Vegyük atunkat e kis mellékutca felé, mely kivezet a mezőre s egy rövid órai menetel után még elég korán haza érkezhettünk ebédre.

— Egy rövid órai menet után, így bórondómmal kezemben? — szólt Fülöp elbámulva ez ajánlat felett.

— De hát nehéz ez? — szólt Péter megemlítve a bórondót; oh nem! nagyon könnyű.

— De van még más pakkom is ezenkívül. Egész sereg festő-műszer van velem, mert szándékom egyet-mást vázolgatni e vidéken.

— Azon esetben meghagyom a vendéglősnek, hogy mindent küldjön el önnek egy targonezás embertől, más járművet nem ajánlhatok fel önnek, én rendesen lábaimat szoktam idáig használgatni s elég jól találok magamat mellette.

— Engem utse, azokat magam is eléggé tudom használni, mit gondol ön egy tájképfestő? s ha szükség, hátamon is elviszem festőszereimet. Majd meglátja ön holnap, mit tudok, hanem már inkább csak a targonezát választom.

— Várjon itt reám! — szólt Péter s bement a vendéglőbe, hogy megtegye a szükséges intézkedést. Őt percz mulva viszsztatért vendéglőhez s utnak indultak. Fülöp első kérdése meglehetősen meglepte André.

— Van sok csinos nő itt a vidéken? — Nyissa ki a szemét, majd meglátja! — szólt Péter nevetve.

— Szokásom is nyitva tartani! — felelt a fiatal festő; ezt megkívánja mester-ségem s éppen most láttam itt elhaladni egy furcsa kis jószágot.

Lóháton, úgy tipogve, mint egy kis egér, már tudniillik a ló!

— Egyedül volt? — kérde André rögtöni felindulással.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, csütörtökön, május hó 5-én,
„B“ béreltszűnetben
SZOYER ILONKA vendégfelléptével
rendes helyyarákkal:

NEBÁNTSVIRÁG.

Enekes színmű 4 felvonásban.

Holnap, pénteken, május hó 6-án,
általános béreltszűnetben:
SZOYER ILONKA búcsufelléptével:

A denevér.

Operette 3 felvonásban.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel s omtartott szó 4 kr. 8 fillér.

1800 négyszög öl luczerna föld, nyári termésre hasznosbérbe kiado. Értekezhetni Postakert 34-ik szám alatt.

NESTLE LE **gyermekliszt.** Legtökéletesebb tápszercsecsemők részére.

Kísérleti czélokra fél dobozok á 1 Korona. A tisztelt szülőknek probadobozok és röpírátok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNÁL** fele főraktárban **BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.**

Kitűnő minőségű **divatos zsebórák 6** koronától fejjebb.

Elsőrendű **ingaórák** diszes tokban (zenével is) 12 koronától fejjebb.

Világhírű „Junghaus“ ébresztőórák 2 évi tényleges jótállással 4 koronáért.

M. kir. fémjelzett **ékszerek** idei divatu fazonokban.

Javítások a legnagyobb precizitással. 2 évi jótállás mellett, méltányos áron.

Horváth Gusztáv,

óraműves,

Debreczen, Hatvan-utc a 2.

Reichenhall-fürdő. Idény: Május—Október.

Sósfürdő, a legnagyobb klimatikus gyógyhely a bajor alpesekben; pneumatikus kamra, helélegzeti-, fürdő- és ivó-kurák minnennemű módja; h. degvizgyógyintézet; Örtel-féle térgyógyomd, gyógytorna. Nagy-Kér gyógyépület. Három gyógypark, tennispályák, köröskörül feyvesek, kiterjedt sétányok; jól átpolt sétaterék, kitűnő gyalogutak különböző emelkedésekkel. — Naponta gyógytérzene, színház. **Gazdagon illusztrált prospectust** ingyen küld a fürdőigazgatóság **RUDOLF MOSZ** és a **Kér fürdőtanács**.

RONCEGNO

közismert és híres

VASARSEN-FÜRDŐ.

335 mtr. a tenger színe felett.

Fürdőidény: Május—október.

1/3 órányira Trento-tól. Vasut: Trento—Roncigno. — Tézene. — (Anémia, Chlorose, Malaria, női betegségek, bőrbetegségek, idegbántalmak, vérszegénység és gyengeség ellen.)

Elsőrangú berendezés

Meglepő szép fekvés, körülvéve 80,000 négyszögméter negyságu árnyas ligettől. — Uj berendezésű fény- és villanyfürdők, tökéletes hidegviz gyógyintézet. 200 vendégszoba és szalonok, villanyvilágítás, gyógyforrás viz. Alpési száraz levegő. Kirándulások központja. Sport. VIII. nemzetközi Lawn-tennis-verseny 2000 k. jutalomdíjjal. Kétszer napoként zenekar. Teljes ellátás 11 koronától fölfelé. Felvilágosítást és prospectust bérmentve küld az igazgatóság. — Az ivó kura egész éven át tart.

5999—6042/1904. szám

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező ugynevezett Csolnakázó-tó és a vele kapcsolatos 2 hold 226 négyszögöl földterületnek 1905. évi január 1-től kezdődőleg 10 egymástutáni évre, azaz 1915 január 1-ig terjedő időre bérbeadás utján biztosítása végett nyilvános árverést tűz ki s ennek napjaul f. évi június hó 8. napjának d. e. 9 óráját állapítja meg.

Az árverelni szándékozók az árverési feltételeket a városi számvevőségnel a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik.

Debreczen, 1904 ápril 28.

A városi tanács.

Jód-fürdő

Felső-Bajom (Bázna).

Fékszik 291 méter magasan Kisküküllő megyében (Erdélyben)

Jód és bromtartalmu sósfürdő a tenger szintjén.

A felsőbajomi (báznai gyógyfürdő) számos jód bromtartalmu ásványvízforrásaai következő betegségeknek találtakat kitűnő gyógyhatásnak. Minnennemű görvélykóros betegségeknek (scropanoís), izületi és izomcsusz, köszvény, angolkóros bajoknak. Syphilitis, a higany hosszú használatá után beállott mérgezésnél, ischiás és neuralgia, krónikus bőrbetegségeknek (ekcéma, lupus, psoriasis), valamint idült női bajoknak. Az 1901 évben dr. Hankó Vilmos tanár által analíziselt báznai Ehrlich és károly forrás, valamint fürdőiszap következő vélelményvel lett kitéve: a báznai Ehrlich és Károly forrásokban a legkiválóbb jód és bromtartalmu sósvizek közé tartoznak. — Jód- brom-, és konyhasótartalom tekintetében föltte állanak az urópasszerte ismeretes hall-ivonici és kreuznach-i vizeknek. A mi országunkban bázai isaphoz hasonló, oldató, sókban konyhasóban, vasban, szerves savakban gazdag iszap sincsen. Gyógyeszközök (tényazók): meleg hideg kádfürdők, valamint hideg tökfürdők és rézfürdők, meleg és hideg issapfürdők, ivókura, villanyozás, masszázs. A fürdő Medgyes m. kir. vasuti állomástól háromnegyed órányira fékszik, szőlőhegyek és erdők által körül övezett, szelek ellen véletl kies völgyben. Naponkén postaközlekedés Medgye-sel, valamint tele fon a fürdőtelepen. Kényelemmel berendezett szobák, kitűnő konyha mérsékelt árrakkal. E ő és usóidényben órsékelt árák. Ujonnau épült és kényelemmel berendezett kádfürdők. Prospectus kívánatra ingyen. A fürdő megnyitása június 1-én történik. Állandó fürdőorvos Laám Albert dr.

Nyiregyháza

korlátlan italmérési engedéllyel

vendéglő és korcsma tovább gyakorlására

megbizott kerestetik

Az üz. letelepítés Kállai-utca 4. szám alatt van áll egy utcai kimérő és két-udvari nagy helyiségből egy oldal szobából konyhával, három pinczével az udvaron jó vizes kút, óvadékul 1200 korona szükséges, csakis szakértő egyének pályázhatnak.

Értekezhetni: Ballzárhentes tulajdonosnál Nyiregyháza.

17/1904 köz-égi isk. sz.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város külterületén az Ondódon felépített népiskolában egy tanítói állomásra pályázatot hirdetek a kö. híré szerint, hogy

1. Az állomás a folyó 1904. évi Szeptember elsején elfoglalandó, — de jogosult a megválasztandó tanító az egészen új s üres épületben előbb is, — folyó évi augusztus hó 1-től kezdve, bármikor beöltözködni s első berendezési költségül Egyszáz korona költség fogja megilletni.

2. A megválasztandó tanító köteles a nevelési törvények értelmében az elemi iskolai tanköteleseket a törvényben előirt tantárgyakra s jó erkölcsi s tisztességes magaviseletre oktatni, az iskolaépület s melléképületekre felügyelni, a netaláni hiányokról jelentést tenni s az iskola-termet tisztán, rendben tartani s a rendelkezésére bocsátandó tüzelő anyaggal fűtetni.

3. Javadalmazása: 12 részletben, havonként előlegesen fizetendő évi 1200 korona, továbbá 5 ízben 100—100 koronás ötéves korpótlék, szabályszerű lakás, az iskola udvar végében 400 négyszög ölkert szabad használata s 14 köbméter tűzifa, a melyet a város szállíttat a terem felébe szolgáló fával együtt.

4. Pályázati kérvények — bélyegmentesen — a pályázónak korát, vallását, családi állapotát, testi épségét, egészségét s esetleg eddigi szolgálatát s képesítését felmutató bizonyítványokkal felszerelten, a folyó 1904. évi május hó 25-ik napjáig aláírott polgármesterhez adandók be.

Debreczen, 1904 ápril 27.

Kovács József

polgármester,
a községi iskolaszék elnöke.

Szebbnél-szebb

Bluz-kelme

és

Bluz-selyem

ujdonságok érkeztek

óriási választékban

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

DEBRECZEN,

Kossuth-utca 5-ik szám.

Mayer Jenő

csemege-, fűszer- és borkereskedésében

naponkint friss prágai sódar,
zöld főzelék és halkonzervek,
kávé és thea különlegességek,
finom rumok és különféle friss
csemegék kaphatók.

Javaslatok: a légzőszervek és emésztőszervek mindennemű katarrhusos megbetegedései, szívinom-betegségek és abból eredő astmikus bajok, valamint vérszegénység stb.

Gleichenberg gyógyhely.

Saison Május 1-től szeptember végéig.

Alkalikus-muriatikus források: Constantiu és Emma-forrás; alkalmuriatikus szénasav: Janos-forrás, tiszta szénasav: Klausen-forrás, savó, sterilizált tej, (száraz táplálás), kefir, forrás-só belelegzés, fenyőtűgöz belelegzés, mindkettő külön kabinokban; légzési készülék, pneumatikus kamarák, édes asványvíz, pezsgő meleg fürdők és természetes szénasavas fürdők szívizom-betegségeknél, fenyőtű és aczélfürdők Nagy vizgyógyintézet, telepkúra. Légy, langyos, meleg, pormentes, szélesoldos levő erdős fűsiklon.

Felvilágosítás és prospektus ingyen. — Lakás és kocsik-megrendelések az igazgatósnál Gleichenberg.

Debreczen, nyomtatott a város könyvnyomdájában. 1904.

FŐVÁBOSI

PÉNZINTÉZETEK

széleskörű ismeretséggel bíró

képviselőt keres.

Ajánlatok „Képviselő” jelige alatt Budapest főposta restante címzendők.

A ki

olcsón, jól, praktikusán és modernül

építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztés kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, kőfaragó és acsmesteri vizgára. — Építő iparosoknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést

Erdei József

épület- és műlakatos

DEBRECZEN, Kandia-utca 19.

a legolcsóbb árak mellett vállal épületeknél elforduló egyszerű és disz munkákat.

Vasszerkezet munkákat benyújtott, vagy általa szerkesztett rajz után tökéletes kivitelben. Kívánatra tervvel és rajzzal is szolgál.

Gyors és sikerült munkáért felelősséget vállal.